

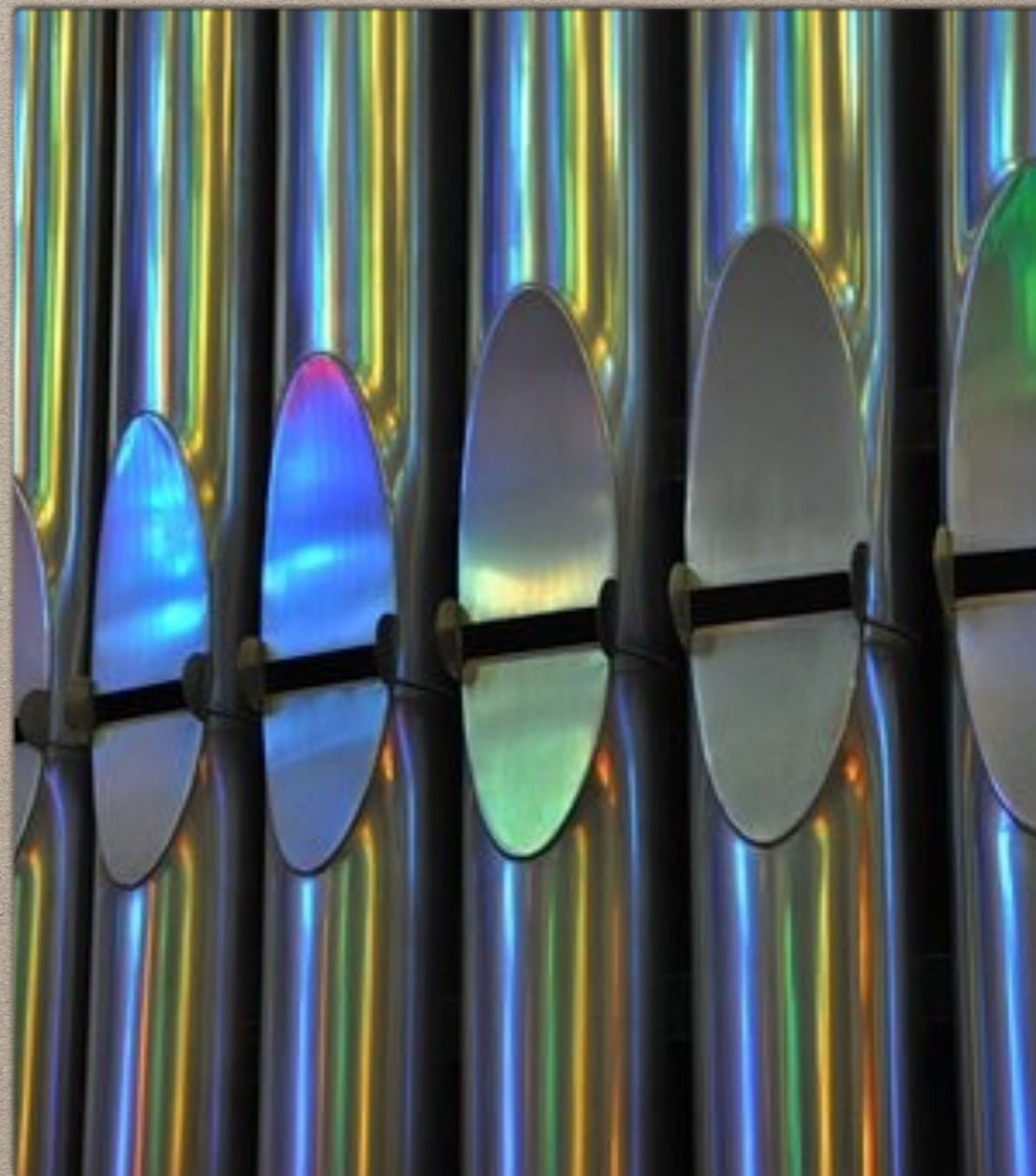


DUCHOVNÍ A SVĚTSKÁ HUDBA

KANTÁTA, ORATORIUM

CO VLASTNĚ ZNAMENÁ DUCHOVNÍ HUDBA?

- Můžeme říct, že jde o takovou hudbu, která čerpá své náměty z oblasti víry a náboženství.
- Neseťkáváme se s ní jen v kostelích, ale tam převážně patří.
- **Důležitým nástrojem** v duchovní hudbě jsou pochopitelně **varhany**.





DALŠÍ SLOŽKY DUCHOVNÍ HUDBY

- Další častou a významnou sloužkou duchovní hudby je **pěvecký sbor** nebo **sólisté**.
- Textová stránka duchovní hudby má také poměrně velký význam - **snaha oslovit** posluchače nejen **hudbou**, ale i **textem**.



DUCHOVNÍ HUDBA MIMO KOSTEL I JAKO HYMNA

- Duchovní hudba nevznikla pouze pro provádění v kostelích, ikdyž takových skladeb je asi největší počet, ale **i pro koncertní sály** a výjimečné nejsou ani **opery s církevními náměty**.
- Historicky význam mají i **duchovní písně**, které často fungovaly jako „národní hymny“ - např. chorál *Hospodine pomilujny*.



JAK BYLO VNÍMÁNO „DUCHOVNÍ“?

- Na počátku celá staletí byla **duchovní hudba** téměř výhradně **zpívaná** - bez doprovodu nástrojů.
- Později byly upřednostňovány opět **varhany** a ostatní nástroje byly často pokládány za „málo duchovní“.



JAK TO CHODILO...?

- **Duchovní hudba** patřila velmi dlouho (v podstatě až do období **baroka**) mezi **nejvýznamnější hudební proud**.
- Velké množství skladeb vznikalo na zakázku církve a skladatelé byli často i vedoucí chórů (ředitelé kůru) a často zastávali i místa varhaníků.
- Tito skladatelé museli většinou každý týden přijít s novými skladbami pro potřeby kostela - **mše, duchovní kantáty, oratoria** ad.



SVĚTSKÁ HUDBA

- Samozřejmě i **světská hudba** má velice dlouhou tradici. Zahrnuje hudbu, která **nečerpá náměty z víry a náboženství**.
- **Nejprve** představovala hlavně **skladby** určené **pro pobavení významných osob společnosti - panovníků** apod.



CO VŠECHNO PATŘÍ DO SVĚTSKÉ HUDBY?

- Mezi světskou hudbu patří: **lidová tvorba, koncertní díla** (převážná většina z nich), **opery, balety, komorní skladby** a všechna **populární hudba**.
- Z toho je jasné, že **dnes** je naopak **hlavní proud** hudby **zaměřený na hudbu světskou** (necírkevní).



ORATORIUM

- Oratorium je skladba pro sbor, sólové zpěváky a orchestr.
- Vznik v období baroka - tedy v **17. století**.
- Nejprve pocházely **náměty** téměř výhradně z **biblických textů**, později jsou však i témata **světská**.



NEJVÝZNAMNĚJŠÍ TVŮRCI ORATORIÍ

- Mezi nejvýznamnější tvůrce oratorií patří **Georg Friedrich Händel**.
[georg fridrich hendl]
- Händelovým nejslavnějším oratoriem je „**Mesiáš**“.
- Další tvůrci: **Johann Sebastian Bach** - **Matoušovy pašije** nebo **Antonín Dvořák** - **Stabat mater**.



Georg Friedrich Händel

KANTÁTA

- **Kantáta je skladba pro sbor, sólisty a orchestr.**
- **Častěji využívá světská témata, má menší rozsah i dramaticčnost.**
- **Vznik v 17. století (baroko).**
- **Autoři:** Mezi nejvýznamnější autory kantát patří hlavně: **J. S. Bach, G. F. Händel** ad.



KANTÁTA A ORATORIUM - ZÁVĚREM

- Dnes už se s kantátami a oratorií můžeme setkat i v koncertních sálech nebo dokonce pod širým nebem.
- Oratoria většinou vypráví nějaký děj (v tom se velmi podobají opeře), ale postrádají scénické zpracování.
- Jak kantáta, tak i oratorium jsou hudební formy, které se vyvinuly v období baroka až do skladeb poměrně velkého rozsahu - trvající i několik hodin.

